

RÉVÉSZ IMRE

EGYHÁZTÖRTÉNELEM

I. Az őskeresztyénségtől az ellenreformációig

II. Az ellenreformációtól napjainkig (az 1930-as évekig)
Különös tekintettel a magyar protestantizmus történetére

Az 1936-ban, Debrecenben megjelent két füzet basonmás kiadása

Kiadja

a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara

TARTALOM.

I. Rész: Az ellenreformáció kora.

I. fejezet: Az ellenreformáció Európában.

1. §. A római katholicizmus megújhodása; a jezsuitarend.

	Lapszám
1. A tridentí zsinat	1
2. A jezsuitarend.	1

2. §. Az ellenreformáció harcai.

1. Franciaország	2
2. Németalföld	3
3. Németország	3
4. Anglia	4

II. fejezet: A reformáció elterjedése Magyarországon.

3. §. A reformáció kezdetei a mohácsi vész előtt 5

4. §. A reformáció a mohácsi vész után.

1. A terjedés okai	6
2. A terjedés képe	7

5. §. A reformáció terjesztői.

1. Sylvester János	8
2. Dévai	8
3. Szegedi Kis István	9
4. Sztárai	9
5. Más reformátorok	10

6. §. A reformáció pártfogói 10

III. fejezet: A magyar protestáns egyházak megalakulása és élete a XVI. században.

7. §. Reformátori irányok.

1. Erasmisták; Luther-Melencthon; anabaptizmus; Zwingli	11
2. A református irány terjeszkedése; Méliusz	12
3. Az unitarizmus	13
4. A protestáns főirányok végleges megszilárdulása	15

8. §. Egyházi szervezkedés és állapotok; szellemi élet.

1. A nagyobb egyházi testületek kialakulása	15
2. Egyházi alkotmány, szervezet és kormányzat	16
3. Vallási és erkölcsi élet; istentisztelet	16
4. Iskolázás, tudomány, irodalom, sajtó	18

IV. fejezet : A magyar protestantizmus küzdelmei az ellenreformációval.

Lapszám

9. §. Az első két Habsburg-király egyházpolitikája	19
10. §. Az erdélyi egyházpolitika kialakulása	20
11. §. Rudolf és a Báthoryak kora	21
12. §. Bocskay és a bécsi béke	22
13. §. A Ferdinándok és Pázmány kora	23
14. §. Erdély aranykora	25
<i>15. §. I. Lipót kora.</i>	
1. I. Lipót első évei	26
2. A „gyászévtized”	27
3. Az Explanatio	28

V. fejezet : A magyar protestantizmus egyházi fejlődése az ellenreformáció korában.

16. §. Változások az egyházalkotmányban	30
<i>17. §. Vallásosság, erkölcsi élet ; istentisztelet.</i>	
1. A rajongás tünetei : a szombatosság	31
2. A puritán szellem	32
3. Istentisztelet ; egyházi ének	33
18. §. A protestantizmus az erdélyi oláhok között	33

VI. fejezet : A magyar protestantizmus szellemi élete az ellenreformáció korában.

<i>19. §. Hitvallási szellem és theologiai irányok.</i>	
1. Orthodoxia	34
2. Uniótörekvések	35
20. §. Iskolázás	35
21. §. Irodalom	37

II. Rész : A felvilágosodás kora.

I. fejezet : A felvilágosodás Európában.

22. §. A felvilágosodás eredete és jellemzése	38
23. §. A felvilágosodás állama és egyházpolitikája	39

II. fejezet : A magyar állami egyházpolitika a felvilágosodás korában.

24. §. A szatmári béke ; III. Károly és Mária Terézia	41
1. II. Rákóczi Ferenc	41
2. Az átmenet jellemzése	41
3. III. Károly	41
4. Mária Terézia	43

	Lapszám
<i>25. §. Határozottan felvilágosult egyházpolitika.</i>	
1. II. József	44
2. II. Lipót	45
III. fejezet: A magyar protestantizmus egyházi élete a felvilágosodás korában.	
<i>26. §. Szervezeti és alkotmányi változások és küzdelmek.</i>	
1. Új tagozódás; a világi elem érvényesülése	46
2. A budai és pesti zsinatok.	48
<i>27. §. Vallási és erkölcsi viszonyok.</i>	
1. A magyarországi helyzet	49
2. Pietizmus, methodizmus	50
IV. fejezet: A magyar protestantizmus szellemi munkája a felvilágosodás korában.	
<i>28. §. Változás a vallásos világnézetben . . . . .</i>	<i>51</i>
<i>29. §. Iskolaadás . . . . .</i>	<i>52</i>
<i>30. §. Irodalom . . . . .</i>	<i>53</i>
III. Rész: A legújabb kor.	
I. fejezet: A legújabb kor szellemi irányai és a kereszténység.	
<i>31. §. Romantika és idealizmus . . . . .</i>	<i>55</i>
<i>32. §. Protestantizmus és tudomány . . . . .</i>	<i>56</i>
<i>33. §. Protestantizmus és élet . . . . .</i>	<i>57</i>
<i>34. §. A római katolicizmus legújabb fejlődése.</i>	
1. Az ultramontánizmus kialakulása	59
2. Az ultramontánizmus a politikában	59
3. A Syllabus és a csaláthatatlansági dogma	60
4. Visszatérés a római katolicizmus kebelébe	61
<i>35. §. Egyház- és vallásellenes irányok . . . . .</i>	<i>61</i>
II. fejezet: A magyar állam egyházpolitikája a legújabb korban.	
<i>36. §. A restauratio; küzdelmek a vallásügyenlőségért . . . . .</i>	<i>63</i>
<i>37. §. Az abszolutizmus kora . . . . .</i>	<i>64</i>
<i>38. §. A legutóbbi időszak . . . . .</i>	<i>66</i>
III. fejezet: A magyar protestantizmus egyházi élete a legújabb korban.	
<i>39. §. Az egyházi alkotmány és szervezet kiépítése . . . . .</i>	<i>67</i>
<i>40. §. Vallási és erkölcsi állapot és mozgalmak.</i>	
1. Az általános helyzet	69
2. A belmisszió	70
<i>41. §. Uniótörekvések.</i>	
1. A külföldön	71
2. Hazánkban	72

**IV. fejezet : A magyar protestantizmus szellemi mozgalmái
a legújabb korban.**

	Lapszám
42. §. Világnézeti harcok	72
43. §. Közoktatásügy.	73
44. §. Irodalom és sajtó	75

V. fejezet : A külmiszió

45. §. A külmiszió ügye és eredményei a nagyvilágon és hazánkban	76
1. A reformációtól	76
2. A reformációtól	77
3. A mai helyzet.	77
4. Hazánkban	78

